

LA

26.8.2021

Oikeusministeriö

Lausuntopyyntö työryhmän muistiosta sovittelun mahdollisuuksista hallintoasioissa VN/21185/2020**1. Missä asiaryhmässä hallintosoittelu voisi olla tarvetta ja käyttöalaa?**

Työeläkealalla ei nähdä tarvetta hallintosoitteluille.

Työeläkelait sisältävät säännökset päätöksen itseoikaisemiseen muutoksenhaun yhteydessä sekä säännökset päätösvirheen korjaamiseen. Lisäksi eläkelaitokset ja Eläketurvakeskus voivat työeläkelakien perusteella oikaista lainvoimaisen päätöksen asianosaisen eduksi uuden selvityksen perusteella. Edellä mainitut säännökset mahdollistavat lisäselvitysten huomioon ottamisen ja päätöksen oikaisemisen eläkelaitoksessa ja Eläketurvakeskuksessa. Näillä menettelyillä voidaan välttää se, että valitus johtaisi automaattisesti muutoksenhakuelimen käsittelyyn, joten hallintosoitteluille ei nähdä tarvetta tämänkään vuoksi.

2. Mihin asiaryhmään hallintosoittelu ei ehdottomasti sovellu?

Hallintosoitteluun ei katsota soveltuvan eläkeoikeutta ja etuuden määräytymistä koskeviin asioihin, etuuden maksamista koskeviin asioihin, sovellettavaa lainsäädäntöä ja työeläkelakien soveltamisalaa koskeviin asioihin, vakuuttamisvelvollisuuden valvontaa ja pakkovakuuttamista koskeviin asioihin, vakuuttamisvelvollisuudesta vapauttamista koskeviin asioihin eikä muihin vakuuttamista tai vakuutusmaksua koskeviin asioihin pois lukien kohdassa kuusi mainitut asiat. Hallintosoitteluun ei katsota soveltuvan myöskään eläkeoikeuden siirtämistä Suomen työeläkejärjestelmän ja Euroopan yhteisöjen eläkejärjestelmän välillä koskeviin asioihin eikä tietojen antamista koskeviin asioihin.

Edellä mainituista vakuuttamista ja etuuksia koskevista asioista säädetään työeläkelaeissa eivätkä osapuolet voi niistä keskenään sopia.

3. Tulisiko hallintoasioiden soittelu kehittää viranomaisessa esimerkiksi oikaisuvaatimusvaiheessa hallintolainkäytön vaihtoehtona vai hallintotuomioistuimessa?

Hallintoasioiden soittelun kehittämiseksi ei nähdä tarvetta työeläketurvaan liittyvissä asioissa.

4. Jos soittelu toteutettaisiin osana hallintoprosessia, olisiko luontevampi toteuttamistapa varsinaisen soittelu osana hallintoprosessia vai osapuolten välisen sovinnon vahvistaminen?

-

LA

26.8.2021

5. Olisiko hallintoprosessilakiin aiheellista lisätä säännös tuomioistuimen tavoitteesta tai velvollisuudesta sovinnollisuuden edistämiseen prosessin aikana?

-

6. Muuta huomioitavaa?

Kuten edellä on todettu työeläkealalla ei nähdä tarvetta hallint sovittelulle. Lisäksi hallint sovittelu saattaisi tulla kyseeseen vain erittäin harvassa työeläkealan asiaryhmässä. Eläketurvakeskuksen näkemyksen mukaan hallint sovittelu saattaisi olla mahdollista korkeintaan aiheettomasti maksetun etuuden takaisinperintäasioissa (mm. työntekijän eläkelaki 126 §) sekä silloin, kun Eläketurvakeskus ratkaisee, täytyvätkö edellytykset takautuvan vakuutusmaksun maksuvelvollisuudesta vapauttamiselle työntekijän eläkelain 155 §:n mukaisesti. Nämä asiat sijoittuisivat muistiossa esitettyyn ryhmään 3. Asiat, joissa on heikko kaksiasianosaissuhde eikä voimakasta julkista intressiä. Eläkelaitoksilla ja Eläketurvakeskuksella on laaja velvollisuus kuulla asianosaista ja hankkia selvitystä, kun ne ratkaisevat työeläkeasioita. Siten asianosaisten näkemys voidaan ottaa huomioon jo nykyisellään päätöstä tehtäessä. Näin ollen hallint sovittelua ei koeta tarpeelliseksi eikä tarkoituksenmukaiseksi myöskään edellä mainituissa asioissa.

Eläketurvakeskus

Karoliina Kiuru

Maijaliisa Takanen